

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D2/1/E.K.- 01/1 (Menfi Tespit /Muafiyet)

Karar Sayısı : 01-06/47-12

Karar Tarihi : 30.1.2001

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU,

Üyeler : Dr. Kemal EROL, Mehmet Zeki UZUN, Sadık KUTLU, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER

B- RAPORTÖR: Ekrem KALKAN

C- BAŞVURUDA BULUNAN

- Er-Tel ErdemTelekomünikasyon Elektronik ve Bilgi İşlem San.ve Tic. A.Ş.

D- TARAFLAR

- Er-Tel ErdemTelekomünikasyon Elektronik ve Bilgi İşlem San. ve Tic. A.Ş.
Etiler Sok. No:1, Etiler, İstanbul

- Sony Eurasia Pazarlama A.Ş.

Kısıklı Cad. Aköz İşmerkezi No:16 81190 Altunizade/İstanbul

E- DOSYA KONUSU: Er-Tel Erdem Telekomünikasyon Elektronik ve Bilgi İşlem Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Sony Eurasia Pazarlama A.Ş. arasında imzalanan “yetkili satış ortağı anlaşması”na ilişkin menfi tespit belgesi verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 5.5.1998 tarih, 1106 sayı ile giren başvuru üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 4, 5 ve 8 inci maddeleri uyarınca düzenlenen 15.1.2001 tarih, D2/1/E.K.- 01/1 sayılı Muafiyet Ön İnceleme Raporu 18.1.2001 tarih, REK.0.06.00.00/6 sayılı Başkanlık önergesi ile 01-06 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: Anlaşmanın 3.1 inci maddesinde yer alan Ertel A.Ş.’nin sözleşme ürünlerini sadece Sony Eurasia Pazarlama A.Ş.’den ve yetkili Sony satıcı ağının bir üyesi olan yetkili satış ortaklarından satın alacağı şeklindeki hükmün rekabeti kısıtlayıcı etkilerinin 1997/4 sayılı Tek Elden Satın Alma Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği çerçevesinde ele alınarak, Kanun’un 4 üncü maddesi yasağından grup olarak muaf tutulabileceği düşünülmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

1. İlgili Pazar

Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden hareketle ilgili ürün pazarı “Elektronik tüketici ürünleri” pazarı olarak; ilgili coğrafi pazar ise, "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak belirlenmiştir.

2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

a) Taraflar

Bildirim konusu olan anlaşmanın tarafları olan Sony Eurasia Pazarlama A.Ş. ile Er-Tel Erdem Telekomünikasyon Elektronik ve Bilgi İşlem Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun açısından birer teşebbüs oldukları tespit edilmiştir.

b) Münhasırlık

Sony Eurasia Pazarlama A.Ş. ile Er-Tel Erdem Telekomünikasyon Elektronik ve Bilgi İşlem Sanayi ve Ticaret A.Ş. arasında imzalanan “yetkili satış ortağı anlaşması” madde koşullarına göre, Ertel A.Ş. sözleşme ürünleri için *tek yetkili olmayan yetkili Sony satıcısı* olarak atanmakta ve bu atamayı kabul etmektedir. Buna göre, Ertel A.Ş.'nin bu anlaşma çerçevesinde yürüteceğı dağıtım ve satış faaliyetleri için münhasırlık söz konusu değildir.

c) Tanımlar

Anlaşmada “yetkili Sony satıcısı”, anlaşmanın 2.2 nci maddesindeki koşulları karşılayan ve Sony ile yazılı bir satıcılık anlaşmasına giren herhangi bir satıcı olarak tanımlanmaktadır.

“Yetkili satış ortağı” ise, Sony tarafından yetkili Sony satıcıları ve diğer yetkili satış ortaklarına sözleşme ürünlerini temin etme görevi olan herhangi bir ticari kişi veya şirketi tanımlamaktadır.

Ayrıca, yetkili Sony satıcısının herhangi bir satış birimi ise “yetkili satış birimi” olarak adlandırılmaktadır.

d) Atama ve Seçicilik

Anlaşmanın 2.2 nci maddesinde, “yetkili Sony satıcısının” karşılaması gereken koşullar belirtilmiştir. Buna göre, “yetkili Sony satıcısı” en az bir “yetkili satış birimine” sahip olmalıdır. Servis veya servis erişim olanağı temin etmelidir. Anlaşmanın 8.1 inci maddesinde belirtildiğı üzere, “yetkili satış birimi”, satış öncesi ve sonrası ya da garanti servisi açısından, yüksek kaliteli tüketici elektronik cihazların satışı ve servisi için uzman personel bulundurmalıdır.

Anlaşmanın 4.3 üncü maddesinde, yetkili satış birimlerinin bir tüketici elektronik cihazları satıcılığı veya departmanı olarak tanınması, cazip bir dış görünümünün bulunması, yeterli sergileme olanaklarına sahip olması ve ürünlerin sergilenmesi için teknik olarak yeterli olması gerekliliğı üzerinde durulmaktadır.

Anlaşmanın “Seçicilik” başlıklı 3 üncü maddesinde, yetkili Sony satıcılarının seçilmesi konusunda belli bir hassasiyetin korunmasından bahsedilerek, Sony A.Ş. ve Ertel A.Ş.'nin aşağıdaki hususları gerçekleştireceğı söylenmektedir. Buna göre anlaşmanın,

- 3.1 inci maddesinde, Ertel A.Ş.'nin, sözleşme ürünlerini sadece Türkiye'deki tüketicilere veya “yetkili Sony satıcısı” ağının bir üyesine temin edeceği ve bu ürünleri sadece Sony'den veya yetkili Sony satıcısı ağının bir üyesi olan “yetkili satış ortaklarından” satın alacağı,

- 3.2 nci maddesinde, Sony A.Ş.'nin, sözleşme ürünlerini, Türkiye içerisinde dağıtma amacı ile "yetkili Sony satıcıları" ve "yetkili satış ortaklarından" başka herhangi bir diğer yeniden satış yapan kişi veya şirkete temin etmeyeceği,

- 3.3 üncü maddesinde, Sony A.Ş. ve Ertel A.Ş.'nin, "yetkili Sony satıcı ağının" seçiciliğinin üçüncü taraflarca ihlal edilmesini engellemek için işbirliği yapacakları ifade edilmektedir.

Anlaşmanın 3.1 inci maddesinde, Ertel A.Ş.'nin sözleşme ürünlerini sadece Türkiye'deki tüketicilere veya yetkili Sony satıcı ağının bir üyesine temin edeceği kabul edilmektedir. Bu ifadelerden, ağ üyesi dağıtıcılar arasında çapraz tedarik imkanlarının açık olduğu anlaşılmaktadır.

Anlaşmanın yukarıda yer alan hükümlerinden, satıcı konumunda bulunan Ertel A.Ş. üzerine, anlaşmaya konu olan ürünlerin Sony'den veya yetkilendirilmiş satıcılar dışında satın alınmasının ve tüketicilerin yanı sıra yetkilendirilmiş dağıtıcıların dışında satış yapılmasının yasaklandığı, diğer taraftan satıcı durumunda bulunan Sony üzerine ise, anılan ürünlerin yetkilendirilmiş satıcılar dışında satışının yasaklandığı anlaşıldığından, Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında rekabet kısıtlaması içeren söz konusu anlaşmaya menfi tespit belgesi verilmesi mümkün görülmemektedir.

e) 1997/4 sayılı Tek Elden Satın Alma Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği açısından

3.1 inci maddede yer alan, Ertel A.Ş.'nin sözleşme ürünlerini sadece Sony'den veya yetkili Sony satıcı ağının bir üyesi olan yetkili satış ortaklarından satın alacağı şeklindeki hükmün, 1997/4 sayılı Tek Elden Satın Alma Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin kapsam maddesinde belirtilen hususlara uygunluk göstermesine karşın, anlaşmanın 3.2 nci maddesinde yer alan ve Sony üzerine getirilen, ilgili ürünlerin yetkilendirilmiş satıcılar dışında satış yapılmasını yasaklayan hüküm, 1997/4 sayılı Tebliğ'in 3 üncü maddesi (a) bendinde yer alan, "... *Sağlayıcıya, anlaşma konusu malları veya anlaşma konusu mallara rakip malları yeniden satıcının ana satış bölgesinde ve onunla aynı dağıtım seviyesinde dağıtmama yükümlülüğünden başka, . . . rekabet sınırlaması yüklenemez.*" şeklindeki ifadede bahsedilen '*başka rekabet sınırlamalarından*' biri olarak değerlendirilmiş ve bu sebeple bildirim konu anlaşmanın 1997/4 sayılı Tek Elden Satın Alma Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamına girmediği anlaşılmıştır.

e) Muafiyet

Yukarıda yer verilen "yetkili Sony satıcısı" atanması ile ilgili açıklamalar, rekabet hukukunda "seçici dağıtım anlaşmaları" olarak bilinen anlaşma türlerinde bulunan tanımlara ve kriterlere benzerlik göstermektedir. Bildirim konusu anlaşmanın, yetkilendirilmemiş satıcılara yapılan yeniden satış imkanlarını kısıtlaması nedeniyle rekabet kısıtlaması içermesine rağmen, yetkili satıcıların belirli nesnel özellikleri taşıması temeline dayanılarak seçilmesinin ürünlerin dağıtımında iyileşme sağladığı ve bunun tüketicilerin yararına olduğu, seçilmeyle ilgili özellikleri nesnel olarak taşımayan yetkisiz satıcıların bu ürünlerle ilgili ticaretin dışında tutulmasının ilgili piyasada rekabeti önemli bir ölçüde ortadan kaldırmadığı ve bu

durumun dağıtımın iyileşmesi ve tüketici yararının sağlanması için gerekli olduğunun tespitiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5 inci maddesi çerçevesinde Kanun'un 4 üncü maddesi hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulabileceği uygun görülmüştür.

İ- SONUÇ

Yukarıda yapılan değerlendirmeler çerçevesinde, Er-Tel Erdem Telekomünikasyon Elektronik ve Bilgi İşlem Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Sony Eurasia Pazarlama A.Ş. arasında imzalanan "yetkili satış ortağı anlaşması"nın;

- 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un kapsamında bir anlaşma olması nedeniyle menfi tespit belgesi alamayacağına,

- diğer taraftan anlaşmada yer alan yetkilendirilmemiş satıcılara yapılan yeniden satış imkanlarının kısıtlanması yasağının 1997/4 sayılı Tek Elden Satın Alma Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında değerlendirilemeyeceğine,

- ancak bu anlaşmanın ürünlerin dağıtımında iyileşmeler sağlayıcı hükümler içermesi ve bundan tüketicilerin yarar sağlayacağına düşünülmesi, rekabet sınırlanması olarak düşünülen hükümlerin ilgili piyasada rekabetin önemli ölçüde ortadan kaldırmadığı ve dağıtımda iyileşme ile tüketici yararının sağlanması açısından gerekli olduğu gerekçesiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5 inci maddesi çerçevesinde Kanun'un 4 üncü maddesi hükümlerinin uygulanmasından 5.5.1998 tarihinden itibaren beş yıl için muaf tutulmasına,

OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.